

Je odpadke lahko hkrati nenevaren in nevaren?

Kdaj se odločimo za vrednotenje nevarnih lastnosti odpadka in kdaj je potrebno pridobiti oceno odpadka pred nadaljnjim ravnanjem z njimi?

Antonija Božič Cerar, Služba za varstvo okolja GZS

Foto: Tajna Cerar

Posamezne dejavnosti se razlikujejo po obsegu svojih vplivov na okolje in okoljskih predpisih, ki so jim dolžne slediti. Izjema so odpadki, ki nastajajo prav v vseh podjetjih in drugih organizacijah, ne glede na njihovo dejavnost.

Odpadek je snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči. Običajno je opredelitev dokaj nedvoumna.

Odpadek ali stranski proizvod?

Vprašanja se lahko porajajo, ko ima določen ostanek uporabno in tudi tržno vrednost. V tem primeru preverimo pogoje za uvrstitev ostanka med stranske proizvode. Ostanek proizvodnje se lahko šteje za stranski proizvod, če:

1. je njegova nadaljnja uporaba zagotovljena in ne zgolj mogoča,
2. se lahko neposredno uporabi brez kakršne koli nadaljnje obdelave, razen običajnih industrijskih postopkov,
3. se proizvaja kot sestavni del proizvodnega procesa in
4. izpolnjuje zahteve, določene za njegovo uporabo s predpisi, ki urejajo proizvode, varstvo okolja in varovanje človekovega zdravja, njegova nadaljnja uporaba pa ne bo škodljivo vplivala na okolje in človekovo zdravje.

Če so izpolnjeni vsi naštetni pogoji, sledimo predpisom in zahtevam za proizvode in ne za odpadke.

Če gre za odpadke ...

Če ugotovimo, da ostanek ne izpolnjuje vseh štirih pogojev določenih za stranski proizvod, z njim ravnamo kot z odpadkom. Določene vrste odpadkov lahko oddamo v odpadke brez evidenčnega lista, kadar je to posebej določeno s predpisi.

Foto: Deposithotos

V primeru, da odpadke oddajamo in ga mora spremljati evidenčni list, odpadke opredelimo in razvrstimo v skladu z navodili in najnovejšim seznamom odpadkov, določenim v sklepu Evropske komisije 2014/955/EU. V preteklosti je bil seznam odpadkov objavljen kot priloga slovenski uredbi. Veljavna uredba o odpadkih iz leta 2015 (Uradni list RS, št. 37/15 in 69/15) te priloge nima več in se neposredno uporablja seznam odpadkov objavljen v uradnem listu EU, v sklepu komisije.

EMŠO odpadka

Odpadki so v seznamu, glede na vir nastanka, razvrščeni v 20 poglavij. Vsak odpadke je označen s šestmestno številko, ki služi kot nekakšna »EMŠO« odpadka. Če šestmestni številki sledi znak*, to pomeni, da je odpadke nevaren.

Šestmestna koda se pri določenih odpadkih pojavlja dvakrat; s t.i. zrcalnimi številkami, enkrat brez znaka* kot nenevaren odpadke, in drugič z znakom* kot nevaren odpadke. V tem primeru moramo z odpadkom ravnati kot z nevarnim odpadkom, dokler nimamo dokazov oziroma nismo opravili ustreznega vrednotenja nevarnih lastnosti odpadka, s katerim smo preverili, ali je odpadke nenevaren. Možno je tudi, da se ne odločimo za dodatno vrednotenje in z odpadkom ravnamo, kot da je nevaren.

Kdo lahko vrednoti nevarne odpadke?

Vrednotenje nevarnih lastnosti odpadka ter vzorčenje mora opraviti oseba s pridobljeno akreditacijo za vzorčenje odpadkov po SIST EN ISO/IEC 17025.

Z dodatnimi ocenami odpadkov bodo soočeni tisti imetniki odpadkov, kjer bo končna usoda odpadkov njihovo odlaganje ali sežig. Oceno odpadkov, ki bodo odloženi, mora opraviti oseba s pridobljeno akreditacijo po SIST EN ISO/IEC 17025. Oceno odpadkov, ki gredo v sežig, mora opraviti oseba s pridobljeno akreditacijo po SIST EN ISO/IEC 17025 in po SIST EN ISO/IEC 17020.

Podrobnosti vzorčenja, priprave obeh ocen kot tudi pogoje za pridobitev pooblastila za pripravo ocen določa novi Pravilnik o izdelavi ocene odpadka pred odlaganjem in ocene nevarnega odpadka pred sežiganjem ter o izvedbi kontrolne kemične analize odpadkov, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 58/2016 prvi teden letošnjega septembra. [gg](#)

svetovalec

Običajno je opredelitev, ali je snov odpadke ali ne, dokaj nedvoumna. Vprašanja se lahko porajajo, ko ima določen ostanek, ki se pojavlja v proizvodnji, uporabno in tudi tržno vrednost.

Vsak odpadke je označen s šestmestno številko, ki služi kot nekakšna »EMŠO« odpadka.